Євген Сторожук
Науковий керівник: к. п. н., ст. викл. Матрос О.В.

ПРОФЕСІЙНІ РОЛІ СУЧАСНОГО СОЦІАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА У СИСТЕМІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ

На сьогодні соціальна робота є невід'ємною частиною життєдіяльності держави та суспільства. Гарантом успішного входження соціального працівника у взаємовідносини з оточуючим світом і його окремими представниками є опанування певних ролей або «професійних ролей».

На думку Т. Семигіної «ролі» – набори очікувань або поведінки, асоційованих з позиціями в соціальних структурах. Ролі створюють нашу ідентичність, як її бачать інші, а роль соціального працівника – модель поведінки, детермінована фаховою культурою; робоча функція, що передбачає застосування певного підходу; низка завдань, виконання яких очікують від працівників [1].

Ще одна дослідниця Г. Слозанська зазначає, що у зарубіжній та вітчизняній науковій літературі з теорії і практики соціальної роботи є чимало праць присвячених дослідженню ролей соціального працівника. Ролі виділяють в залежності від сфери професійної діяльності, досвіду, посад фахівця; особливостей реалізації базових принципів соціальної роботи; її специфіки як професійного виду діяльності [2, с. 265].

Дослідниця Т. Семигі надає таку класифікацію професійних ролей, як:

1. Практичні ролі: (учитель соціальних умінь/тренер; консультант організацій; консультант – клініцист; аніматор; помічник клієнта/асистент/доглядач; вуличний соціальний працівник).

2. Посередницькі ролі: (брокер соціальних послуг; керуючий справами клієнта; захисник прав і інтересів клієнта; представник інтересів громад).

3. Адміністративні ролі: (лідер команди; координатор; керівник персоналу).

4. Латентні (приховані) ролі: (захисник панівного порядку; підривник державного устрою; брокер у сірих тонах; цап – відбувайло; донор; потенційний гнобитель; всезнайко) [1].

Г. Слозанська виділила такі основні первинні ролі соціального працівника: - гіда (guide) (фахівець із соціальної роботи має обрати правильний напрям, розробити стратегію становлення і розвитку; визначити базові цілі розвитку і шляхи їх досягнення та ін.);

- активатора/наставника/каталізатора (enabler) (фахівець із соціальної роботи пов'язана із ідентифікацією та структуруванням проблем; роботою

із тими, хто незадоволений умовами проживання, існування в громаді та надання їм допомоги у вербалізації свого невдоволення; пошуку причин виокремлених проблем та вироблені механізмів їх подолання;

- терапевта (therapist) (фахівець із соціальної роботи діагностує та «лікує» громаду в цілому через роботу із формальними лідерами окремих груп задля виокремлення основних ідей, диференціації проблем);

- вчителя соціальних вмінь (educator) або тренера (trainer) (фахівець із соціальної роботи забезпечує передачу членам необхідної інформації, знань, які сприятимуть розвитку громади, правильному розподілу наявних ресурсів та пошуку необхідних);

- брокера (broker) (фахівець із соціальної роботи забезпечує індивідів, сім'ї, групи, організації, громаду доступом до ресурсів і соціальних послуг, є провайдером необхідної інформації щодо пошуку та залучення необхідних ресурсів);

- кейс-менеджера (case manager) або фахівця управління справами клієнта (case manager) (фахівець із соціальної роботи працює спільно із клієнтом з метою задоволення індивідуальних потреб останнього через комплексне надання соціальних послуг у випадку якщо клієнт: не може самостійно вирішити своїх проблем; має розлади адаптації і є нездатним до соціального обслуговування);

- захисника прав та інтересів клієнта / адвоката (advocate) (фахівець з соціальної роботи відстоює права клієнта чи групи клієнтів на отримання необхідних їм ресурсів, допомагає задовольнити у законний спосіб потреби й інтереси клієнта чи групи клієнтів через налагодження взаємодії із соціальними інституціями; співпрацює із поліцією для захисту особи);

- посередника у вирішенні конфліктів (negotiator) (фахівець із соціальної роботи працює з метою попередження виникнення різноманітних конфліктів та їх подолання. Задля чого фахівець має збирати, фільтрувати, передавати інформацію в межах різних систем клієнтів і їх оточення);

- експерта (expert) (фахівець має донести до громади необхідну інформацію, дані результатів дослідження, надати поради, підібрати методи, запропонувати джерела для пошуку ресурсів) [2, с. 266–267].

- Отже, не зважаючи на численну різноманітність ролей фахівця із соціальної роботи, які проаналізовані нами, можна стверджувати, що в літературі соціальної роботи, ні в процесі роботи соціального працівника не має такого випадку, коли б фахівець із соціальної роботи виконував тільки одну роль. Як правило, діяльність фахівця передбачає комбінування декількох ролей. Сама комбінація буде відрізнятися в залежності від посадових обов'язків, якими наділений фахівець соціальної сфери, від функцій, які він реалізує та від досвіду роботи у довіреній йому справі.

Список використаних джерел:

1. Семигіна Т. Ролі та функції соціального працівника / Т. Семигіна – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://moodle.socosvita.kiev.ua/moodledata/filedir/b6/8c/b68caea0d7993ac9690b400b8b10442ec57db2dd.
2. Слозанська Г. І. Ролі фахівця із соціальної роботи в територіальній громаді / Г. І. Слозанська // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота». – Ужгород, – 2017. – №1(40). – С. 265–268.

Максим Талімончик
Науковий керівник: ст.викл. Мошковська Л.М.

ENGLISH COMPARATIVE STRUCTURES AND THEIR TRANSLATION INTO THE UKRAINIAN LANGUAGE

The significance of English comparative structures can hardly be overestimated in the lexico-syntactic aspect of economic texts. The economic language is closely connected with constantly changing information processes and generates the endless flow of matching, evaluations, analyses, inferences through comparison of quantitative and qualitative characteristics of at least two objects at a definite time period or even at different historical stages. Thus, comparison in economic texts is regarded as a modal category in synchrony and diachrony in such economic directions of our research as: finance, management, marketing, insurance, logistics, accounting.

The study of the comparison category in the linguistic plane is carried out on the following aspects: the metaphor and the comparison interrelations (V. V. Vynogradov, E. Kurylovych, V. M. Telia, A. T. Johnson, M. Israel); functional description and classification of comparative constructions (L. I. Baysara, V. Ya. Kovalenko); comparative constructions and their expression at the morphological level (A. V. Belsky, K. P Herberman); features of comparative conjunctions (Yu. D. Apresyan, I. G. Cherednychenko); comparative constructions in fiction (A. Ya. Dovzhenko, N. V. Yarova); description of comparative structures as a part of comparative phraseologisms (O. V. Kunin, K. I. Mizin).

So, the comparison can be defined as a grammatical category based on the opposition of two or more forms of qualitative adjectives, adverbs, which refers to a certain feature that is compared to that of another subject or a comparable specification inherent to different subjects at various periods of their development [1, c. 64].